

DZIEN POLSKI

REDAKCJA
ADMINISTRACJA
WARSZAWA, SZPITALNA 1
TEL. RED. 630-54, ADM. 649-04

CZYTAJCIE DZIŚ:

**W NIEMCZECH CORAZ
OSTRZEJSZE WALKI
WEWNĘTRZNE**

BILANS LOZANNY

**POJMANIE MORDERCÓW
POLICJANTA**

Nr 190.

WARSZAWA, Poniedziałek 11 lipca 1932 r.

Rok IX.

Z OSTATNIEJ CHWILI

O kredyty na obronę narodową

PARYŻ (PAT). Dziś w południe rozpoczęła się w Izbie Deputowanych dyskusja nad projektem finansowym. W myśl 2-ch raportów, opracowanych przez komisję finansową, oszczędności czy też nowe dochody, które mają być zrealizowane przez zmodyfikowanie projektu rządowego, wyrażają się ogólną sumą 3 miliardów. Połowa tej sumy powstała ze zniesienia kredytów na cele militarne, reszta zaś dzięki kompresji wydatków na cele administracyjne, zarządzeniom finansowym i nowym podatkom. Prawicowe i centrowe grupy parlamentarne uczynią wszystko, co będzie w ich mocy, aby nie dopuścić do uchwalenia proponowanej przez komisję finansową redukcji wydatków na cele wojskowe. Przewodniczący parlamentarnej komisji wojskowej Fabry złożył wniosek, sprzeciwiający się postanowieniom, przyjętym z inicjatywy Bluma w sprawie zniesienia okresu ćwiczeń rezerwistów i wielkich manewrów. Grupa umiarkowanych wystąpiła również z wnioskami, zmierzającymi do przywrócenia do dawnego stanu obniżonych kredytów marynarki i lotnictwa. Jak wiadomo, do dyskusji nad projektem finansowym postanowiono zastosować procedurę przyspieszoną. Procedura ta polega na zamknięciu dyskusji natychmiast po wysłuchaniu referenta komisji oraz mówcy, wyzna-

zonego przez mniejszość komisji, lub innego mówcy, występującego przeciwko projektowi. W razie jednak interwencji rządu, prawo do przemówienia uzyskuje referent i przewodniczący komisji oraz jeden z mówców. Czas omawiania wniosków ograniczony jest do 15 minut. Dyskusje nad poszczególnymi artykułami podlegają tym samym zasadom procedury. Wreszcie mogą być udzielone pewne wyjaśnienia, które nie powinny trwać ponad 5 minut.

PARYŻ (PAT). „Le Temps”, popierający rząd w dziedzinie polityki zagranicznej, przeciwstawia się gwałtownie projektowi rządu i komisji finansowej, nazywając je propozycjami socjalistów. Dziennik zapytuje radykałów, czy zdają sobie sprawę, czym jest istotna odpowiedzialność rządu. „Le Temps” ostrzega stronnictwo radykałów społecznych, zapowiadając, że cały jego prestige zostanie stracony, jeśli nadal będzie postępować tak, jak gdyby słuchało nakazów partii socjalistycznej.

W odpowiedzi na zarzuty „Le Temps”, „La République” zaznacza, że należy poczekać z rzucaaniem kłatw. Zdaniem organu radykałów, nie zawadzi liczyć się z autorytetem rządu, rozumem senatu, akcją komisji finansowej, której przewodniczącym jest Caillaux.

Front bojowy w Niemczech

ZNOWU TRUPY I RANNI

BERLIN (PAT). Podczas starć, jakie miały miejsce wczoraj w Duisburg-Hamborn, jeden z demonstrantów został zabity, a 2 walczy ze śmiercią. Do zaburzeń doszło w czasie pochodu narodowych socjalistów, których zaatakowali przeciwnicy polityczni, strzelając do demonstrantów. Policja interweniując, dała kilka salw do tłumu. W tej samej części miasta doszło do strzelaniny między policją a komunistami, którzy wzniesli na ulicach barykady. Czterech ciężko rannych podczas starć komunistów z hitlerowcami, odwieziono do szpitala. Po względnym uspokojeniu w nocy, zajścia powtórzyły się dziś rano, przyczem znów jednego ciężko rannego musiano odwieźć do szpitala.

W czasie obławy w poszukiwaniu broni w Altonie, policja zatrzymała kilku demonstrantów, noszących znaczki związku antyfaszystowskiego, którzy potem okazali się hitlerowcami.

Podczas meetingu antyfaszystowskiego, urządanego przez komunistów w Hamburgu, doszło do bójki między kolporterami ulotek komunistycznych a przechodniami. Interweniująca policja została czynnie napadnięta i w obronie własnej, musiała dać kilka strzałów do tłumu, raniąc ciężko jedną osobę.

LIPSK (PAT). Mimo ostrych zarządzeń policji, wrzenia polityczne w Saksonii nie ustają. Prasa notuje coraz poważniejsze zajścia i krwawe bójki uliczne, które zaczynają teraz przybierać charakter regularnych potyczek, przypominających chwilami okresy rewolucji lub wojny domowej. Najpoważniej przedstawia się sytuacja w głównych centrach przemysłowych o silnych skupieniach robotników, którzy, zaniepoko-

jeni prowokacjami grasującymi wszędzie hitlerowskich ekspedycji karnych, gotują się do samoobrony. Ostatnie 3 dni przyniosły krwawe rozruchy m. in. w Lipsku, Halle, Dreźnie, Kamienicy, Plauen, Zwickau, Grimma, Zeitzu i Sandersdorfie, podczas których 4 osoby zostały zabite, 20 ciężko i 40 lekko rannych. Przeszło 100 osób (w tym starcy, kobiety i dzieci) zostało silnie poturbowanych. Za udział w rozruchach i prowokacje aresztowano ogółem 250 osób.

Sygnalizują o poważnych zaburzeniach na terenie górnych Łużyc w okolicach słowiańskiego Budziszyna, gdzie jedną osobę zabito, a około 20 odniosło ciężkie rany od strzałów rewolwerowych. Liczby lekko rannych nie zdołano jeszcze ustalić. Policja rozproszyła strzelających do siebie demonstrantów salwą karabinową i przy użyciu pałek gumowych, aresztując 55 osób, z czego 14 komunistów i hitlerowców, wskutek znalezienia u nich broni palnej, oddano pod sąd doraźny.

FRANKFURT n/M. (PAT). Do miejscowości Nauheim przybyć mieli autami ciężarówkami narodowi socjaliści z dwu powiatów, by odbyć tam swe zebranie. Na ich przyjęcie zebrali się komuniści i członkowie Reichsbanneru w sile 1.500 ludzi i przywitani nadciągających hitlerowców gradem kamieni. Zebranie do skutku nie doszło i hitlerowcy musieli opuścić miejscowość. W Hermanstein doszło również do walk i wymiany strzałów, w czasie której rannono 30 narodowych socjalistów, w czem 8 ciężko. W czasie walk w Giessen, gdzie hitlerowcy musieli opuszczać zebranie pod ochroną policyjną, postrzelono ciężko 18-letniego chłopca. Niepokoje trwały do późnej nocy.

POPŁOCH WŚRÓD ŻYDÓW SASKICH

LIPSK (PAT). Wielu żydów w Saksonii, jak donosi prasa lewicowa, otrzymało w ostatnim czasie listy z pogróżkami, do których dołączono znaczki metalowe, przedstawiające powieszono-

nego na palu żyda. Prowokacyjna treść listów, zawierająca m. in. groźby samosądu i morderstw, wywołała wśród ludności żydowskiej wielkie zaniepokojenie. Autorami listów są hitlerowcy.

O STOSUNKACH POLSKO-LITEWSKICH

PARYŻ (PAT). W salach Międzynarodowej Akademii Dyplomatycznej w Paryżu na zebraniu pod przewodnictwem francuskiego ambasadora de Fontenay prof. Oskar Halecki wygłosił odczyt o stosunkach polsko-litewskich. Odczyt ten stanowił uzupełnienie, a raczej wyjaśnienie problemu stosunków polsko-litewskich, poruszonych na terenie tejże akademii przed niedawnym czasem przez urzędowego przedstawiciela Litwy w Paryżu, Klimasa. Prof. Halecki ograniczył się do ściśle naukowej analizy faktów i przeprowadził paralelę pomiędzy cierpliwą polityką Polski wobec Litwy w okresie jej rozwoju historycznego, a polityką obecnego rządu Rzplitej. Po odczycie ambasador de Fontenay wyraził najwyższe uznanie dla prof. Haleckiego i podziękował w gorących wyrazach za syntetyczny wykład uczonego polskiego.

HITLEROWCY OBSYPUJĄ GRADEM KUL BAWIĄCE SIĘ DZIECI

KATOWICE (PAT). Dzisiejsza prasa donosi o krwawym zajściu, jakie zdarzyło się w Zabrze. Mianowicie w sobotę wieczorem, przejeżdżał przez Zabrze samochód ciężarowy, wiozący oddział hitlerowców, wracający z ćwiczeń. W czasie przejazdu przez jeden z placów, bawiący się tam chłopcy poczęli wyśmiewać się z hitlerowców. Wówczas z samochodu posypał się grad kul rewolwerowych, którymi dwóch chłopców zostało ciężko rannych. Są to 15-letni Schtegel i 13-letni Jerzy Niewiem. Za uciekającym samochodem ruszyła natychmiast w pogon policja i zdołała bojówkarzy hitlerowskich zatrzymać. Znaleziono u nich broń palną, noże i pałki gumowe. 48 hitlerowców aresztowano.

SOWIETY BRONIĄ RAPALLA

MOSKWA (PAT). Korespondent lozański „Izwestij”, omawiając bilans konferencji lozańskiej, pisze m. in.: „Raz jeszcze rozwinęły się mrzonki pewnej części niemieckiej burżuazji o równouprawnieniu Niemiec z innymi imperjalistami kosztem orientacji zachodniej. Zwycięzcy wojny światowej raz jeszcze osiągnęli porozumienie i raz jeszcze kosztem Niemiec. „Izwestia” polemizują z optymistycznym oświadczeniem von Papena, zawartem w jego końcowym przemówieniu lozańskim i przedstawiają wynik konferencji jako klęskę Niemiec, oczywiście w nadziei, że zmusi ona Rzeszę do całkowitego nawrotu w kierunku orientacji prosowieckiej.

ORYGINALNY STRAJK

SARAGOSSA (PAT). W związku z przyjazdem b. ministra Spraw Zagranicznych Lerroux, który miał tu wygłosić przemówienie, rozeszły się pogłoski o planowanym zamachu na niego. Policja dokonała licznych aresztowań. Na znak protestu przeciwko temu ogłoszony został strajk służby, która miała podawać w czasie bankietu, urządanego na cześć ministra. Bankiet odbył się z wielkimi trudnościami.

PO 86 LATACH DOWIEDZIAŁ SIĘ, ŻE JEST... KOBIETĄ

TORTONA (PAT). Niejaki Jan Coscia, 86-letni starzec dopiero teraz dowiedział się, że w akcie urodzenia zapisano go jako dziewczynkę. Chcąc dostać się do przytułku dla starców, Coscia zgłosił się do biura stanu cywilnego po dokumenty osobiste i przy tej okazji stwierdzono, że 30 sierpnia 1846 r. zapisano go jako Janinę Coscia. W ciągu 86 lat życia Coscia nie potrzebował żadnych dokumentów.

FINAŁ LOZAŃSKI

Konferencja lozańska zakończyła się kompromisem pomiędzy bardzo ustępliwymi warunkami ugodowymi mocarstw a żadaniami Niemiec. Nie można tać, że wynik taki jest wielkim powodzeniem Niemiec, gdyż zyskały one faktycznie całkowite skreślenie odszkodowań za wyjątkiem jednej ich rocznej raty. Francja straciła więcej niż 75 proc. wierzytelności. Odrzucenie zaś niemieckich warunków politycznych, a mianowicie żądania skreślenia ustępów Traktatu Wersalskiego, mówiących o odpowiedzialności za wybuch wojny i rozbrojeniu Niemiec słabą jest satysfakcją dla Francji, gdyż żądania te wychodziły właściwie poza ramy kompetencji konferencji lozańskiej.

Byliśmy jednak z góry przygotowani na konieczność daleko idącej ugody z Niemcami. Zemściły się w Lozannie błędy, popełnione ongiś w Wersalu i na późniejszych konferencjach. Najsluszniejsze nawet odszkodowania można od zwyciężonego narodu wymusić tylko siłą, a więc bezpośrednio po zwycięstwie. W Wersalu zaś, gwoździ nie rozczerwiania tłumów, utrzymywanych tak długo w złudzeniu, że „le boche payera”, podyktowano Niemcom sumy, w których realność nikt nie wierzył, rozkładając ich spłatę potem na nieprawdopodobnie długi okres czasu. O ile pokój wersalski przekonał Niemców, że tym razem nie udało się postawić siły przed prawem, o tyle układ lozański jest dowodem, że prawo bez siły jest fikcją.

Postanowienia finansowe Traktatu Wersalskiego nie wytrzymały próby życia. Były one nierealne w założeniu. Bez względu na złą czy dobrą wiarę delegatów Niemiec w Wersalu, stwierdzić należy, że demoralizowano ich z miejsca nałożeniem świadczeń niewykonalnych w całości.

Dalecy jesteśmy oczywista od chęci oczyszczenia Niemiec z zarzutu świadomie rozrzuć gospodarki i umiejętnego wykorzystywania widma bankructwa dla straszenia mocarstw, zwłaszcza zaś z zarzutu wyrzucania olbrzymich sum na zbrojenia, szczególnie morskie. Wiąże się to jednak znowu z walką Niemiec z innymi jeszcze postanowieniami Traktatu Wersalskiego, a mianowicie z jego klauzulami militarnymi. Autorem ich zdawało się zapewne, że istotnie po pewnym okresie cała Europa będzie się mogła rozbroić na wzór Niemiec i temsamem usunąć z widowni zagadnienie równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń. Skoro jednak to się okazało niemożliwym, z powodu niechęci większości państw do zbiorowych gwarancji bezpieczeństwa, utrzymanie na czas nieokreślony podziału Europy na państwa o pełnej i ograniczonej suwerenności w dziedzinie militarnej jest niezmierznie trudne, zwłaszcza, że Niemcy są pod względem obszaru i ludności najliczniejszym na kontynencie narodem. Przypuśćmy nawet, że do władzy doszliby w Niemczech pacyfści; przecież nawet oni nie zgodzą się na to, by realizować swoje doktryny nie dobrowolnie, a pod przymusem zewnętrznym. Nie ulega więc wątpliwości, że musimy i w tej dziedzinie być zgóry przygotowani, że Niemcy ponawiać będą coraz mocniej swoje żądania rewizjonistyczne.

Inaczej zupełnie przedstawia się sprawa terytorjalnych warunków traktatu Wersalskiego specjalnie, jeżeli idzie o granice wschodnie Niemiec.

Tu już uroszczenia niemieckie są tylko i jedynie wyrazem odwiecznego krzyżackiego „Drang nach Osten”, żadnego innego pozatem nie posiadając uzasadnienia. Wojna przypomniła światu całemu, co po prusku znaczy — siła przed prawem. Dziś Niemcy nie mogą sobie jeszcze na ponowne przypomnienie pozwolić. Konsekwentnie jednak dążą ku temu od chwili podpisania rozejmu w Spa. Dążą z iście niemiecką wytrwałością i... butą.

Stwierdzić niestety należy, że każda bez wyjątku konferencja międzynarodowa, na której poruszane są zagadnienia niemieckie, jest dla nich co raz to nową podniętą na drodze ku rewizji i odwetowi.

Konferencja lozańska, choć premier francuski jest — jak twierdzi — bardzo zadowolony z wyników czterotygodniowych rozmów lozańskich, nie stanowi w tym względzie wyjątku. Sprowadziła ona zobowiązania odszkodowawcze niemieckie do 10 mniej więcej procent ich pierwotnej wysokości. Wbrew utyskiwaniom — niewątpliwie nieszczerym i nakazanym przez Wilhelmsstrasse — prasy niemieckiej, konferencja lozań-

ska w nieprzerwalnym łańcuchu ciągłych i stałych ustępstw na rzecz Niemiec stanęła, pod kątem widzenia ich rozmiaru, na pierwszym miejscu.

Mimo to jednak, że wyniki lozańskie w sumie są raczej zwycięstwem Niemiec, lepiej, że konferencja w Hôtel du Chateau zakończyła się takim wynikiem, niżby zebrani tam mężowie stanu mieli rozjechać się z niczem.

Bądź co bądź układ lozański powinien przynieść światu pewne odprężenie o ile sojusznicy nie dopuszczą do tego, by Berlin za parę tygodni nie wystąpił z... nową rewizją tego układu, jako „haraczku nie do zniesienia”.

PO KONFERENCJI LOZAŃSKIEJ

TRYUMFALNY POWRÓT MAC DONALDA. — ROZUMNE STANOWISKO FRANCJI. — HITLER GODZI SIĘ NA UKŁAD. — ZADOWOLENIE CZECHOSŁOWACJI I AUSTRII. — NIEZADOWOLENIE MOSKWI. — „OSSERVATORE ROMANO” O SYTUACJI.

Ludność Londynu zgłotowała powracającemu premierowi Mac Donaldowi entuzjastyczne przyjęcie. Król przysłał na dworzec swojego sekretarza sir Life Wigram, by złożyć mu życzenia. Baldwin witał premiera w imieniu gabinetu, ambasador francuski zaś w imieniu korpusu dyplomatycznego. Mac Donald, otoczony setką fotografów i dziennikarzy, dał wyraz swojej wierzcie w powrót wzajemnego zaufania i początek współpracy międzynarodowej. Przejazd premiera z rodziną przez ulice był pochodem tryumfalnym. Podobno Mac Donald zamierza po konferencji w Ottawie osobiście udać się do Waszyngtonu dla przedyskutowania z prezydentem Hooverem sprawy konieczności uczynienia przez Stany Zjednoczone wspólnaomyślnego gestu w sprawie długów wojennych.

W Paryżu opinia publiczna spokojnie ocenia wyniki konferencji lozańskiej, godząc się z koniecznością tak wielkiej ofiary ze strony Francji w nadziei utrwalenia przez to odprężenia międzynarodowego i ułożenia drogi do współpracy państw Europy nad odbudową gospodarczą i przełamaniem kryzysu. Tylko skrajna prawica jest wyraźnie niezadowolona z kompromisu.

Kancelarz von Papenowi również zgótowano owację na dworcu w Berlinie, tłum krzychał „brawo”. Hitler, który był reprezentowany w Lozannie przez gen. von Appa, wyraził zgodę na ratyfikację układu. Ton prasy jest nadal dość przychylny dla rządu, mimo przegranej von Papena w dziedzinie rozbrojenia i odpowiedzialności za wojnę. Von Papen jest podobno nadal za zbliżeniem z Francją, podczas gdy min. von Neurath żąda orjenta-

tacji angielsko-włoskiej polityków Rzeszy. Hugenberg ostro krytykuje układ, żądając m. in. zwrotu kolonii.

Czechosłowacja, jak wynika z wywiadu prasowego z min. Beneszem, wita wyniki Lozanny jako zapowiedź trwałego odprężenia europejskiego i solidarnego wystąpienia państw europejskich wobec Stanów Zjednoczonych. Czechosłowacja jest przychylna zwołaniu światowej konferencji gospodarczej i komisji środkowo-europejskiej oraz odroczeniu wszelkich płatności.

W Austrii zapanował szczególny optymizm wobec porozumienia francusko-niemieckiego co do pożyczki dla Austrii. Warunek zrzeczenia się „Anschlussu” ma być zredukowany do prostego przypomnienia Austrii protokołu genewskiego z 1922 r., gdyż nowa pożyczka ma być niżej uzupełnieniem udzielonej wówczas Austrii pożyczki L. N. pod warunkiem własnego przyrzeczenia z jej strony zachowania niepodległości. Zaraz po zgodzie parlamentu na nową pożyczkę nastąpi jej rozpisanie.

Prasa sowiecka albo napada na układ lozański, jako „sprzyświecenie przeciwsowieckie”, albo drwi z jego postanowień. Widzi ona w nim klęskę rewizjonistycznych tendencji Niemiec i liczy na odmowę Ameryki skreślenia długów europejskich.

„Osservatore Romano” wita „opamiętanie”, o które Ojciec Święty błagał w 1931 roku, oraz wyraża nadzieję, że układ ten przysłużyć będzie genewskim obradom rozbrojenia, stwarzając grunt dla zaufania i sprawiedliwości.

KRONIKA ZAGRANICZNA

(Według telegramów własnych i agencyjnych)

FRANCJA

NIEMA NADZIEI URATOWANIA „PROMETEUSZA”. Jeden z nurków statku „Artiglio” pozostawał pod wodą w ciągu 3 godzin i ustalił, że łódź podwodna leży poziomo na dnie morza. Bardzo silne uderzenia w kadłub łodzi nie wywołały żadnej reakcji ze strony załogi. Najwyraźniej łódź stała się dla niej trumną. Wiadomość ta wywołała wielkie przygnębienie wśród opinii, która żywiła nadzieję, że załogę „Prometeusza” uda się jeszcze uratować.

ESKADRA PILOTÓW ESTOŃSKICH, złożona z 3-ch aparatów, pod dowództwem płk. Tomberga, przybyła do Marsylii i dokonuje okrężnego lotu wokół Europy. Lotnicy odlecieli do Włoch, skąd udadzą się w dalszym ciągu do Jugosławii. Rząd Rzeszy odmówił lotnikom estońskim prawa przelotu nad terytorium niemieckim.

W. BRYTANIA

RZĄD EGIPSKI ZAPROPONOWAŁ ANGLII NOWE ROKOWANIA o zawarcie traktatu, któryby stosunki pomiędzy Wielką Brytanią a Egiptem uregulował w sposób trwały. Gabinet brytyjski jest narazie tak zaabsorbowany sprawami Lozanny i Ottawy, że prosił rząd egipski o odłożenie podjęcia rokowań.

DELEGACJA NOWEGO RZĄDU MALTAŃSKIEGO bawi w Londynie. Celem jej jest wyrażenie protestu przeciwko decyzji gubernatora brytyjskiego, usuwającej język włoski w szkole początkowej na rzecz narzecza maltańskiego, zaś w szkołach wyższych dopuszczający język włoski tylko narówni z angielskim. Delegacja domaga się, aby język angielski był językiem pobocznym oraz aby stanowiska sędziów, policji i nauczycieli były obsadzone wyłącznie przez rząd maltański. Zdaniem prasy angielskiej silny prąd separatystyczny na Maltzie jest popierany zarówno przez Watykan, jak i przez rząd włoski. Delegacja zapewnia jednak o lojalności Malty w stosunku do Anglii.

NIEMCY

KAMPANJA PRZEDWYBORCZA zapanowała nad całym życiem publicznym Niemiec. Codziennie odbywają

się olbrzymie wiece. Hitlerowcy np. zebrali się w ilości 25.000 w Berlińskim Lustgartenie, gdzie hr. Helldorff, przywódca bojówek stołecznych, ostro napadł na min. spr. wewn. Rzeszy hr. von Gayla, za zakaz pochodu przez miasto. Goebbels żądał wysunięcia na pierwszy plan postulatu zwalczania bezrobocia. Przed domem Liebknechta doszło do starć pomiędzy wracającymi z wiecu hitlerowcami a komunistami.

Komuniści urządzili olbrzymie wiec w Filharmonii z udziałem zaproszonych socjalistów i Reichsbannerowców, pod hasłem wspólnego frontu przeciwfaszystowskiego. Zgody jednak nie osiągnięto, mimo wystąpienia aż 26-ciu mówców ze słynnym Thälmannem na czele, żądających m. in. masowych strajków i organizacji milicji robotniczej.

Sam Hitler przemawiał w Bad Tölz w Bawarii przeciw Lidze Narodów i wszelkim międzynarodówkom, zapowiadając walkę wyborczą o duszę narodu i oswobodzenie Niemiec.

W imieniu Stahlhelmu i nacjonalistów p. Morozowitsch tłumaczył powszechn. zw. studentów w Berlinie konieczność obrony granicy wschodniej przed niebezpieczeństwem polskiem.

REPRESJE PRASOWE stosowane są w dalszym ciągu. Rząd badeński odmówił żądaniu rządu Rzeszy zawieszenia „Donau botte”, odwołując się do Trybunału Rzeszy.

SKAZANIE TURYNIA NA ZAPŁACENIE 35 1/2 MILIONÓW MK., b. władcy ks. Sachsen-Altenburgowi nastąpiło wyrokiem sądu Rzeszy, anulującym dotychczasową umowę, mocą której książę miał otrzymać tylko 5 1/2 mil. Turynia tyle płacić nie jest w stanie.

UKŁAD DEWIZOWY Z ŁOTWĄ zawarty został drogą porozumienia pomiędzy Bankiem Rzeszy i Łotewskim Bankiem Emisyjnym.

SPRAWA SUBWENCJONOWANIA ZAKŁADÓW KRUPPA została wyjaśniona komunikatem zarządu, zaprzeczającym wiadomościom o subwencjach i stwierdzającym, że zakłady otrzymały jedynie swego czasu 50 milionów mk. odszkodowania za zniszczone przez międzynarodową komisję kontrolną mienie.

KATASTROFA NA STATKU WYCIECZKOWYM wydarzyła się na Sprewie pod Berlinem wskutek pęknięcia kotła. Prawie połowa ze 100 pasażerów odniosła cięższe lub lżejsze rany. Palacz został zabity.

BELGJA

OPANOWANIE PRZEZ STRAJKUJĄCYCH ZAGŁEBIA BORINAGE spowodowało wysłanie do Borinage znacznych oddziałów wojska, żandarmerji i policji. Ciągłe dochodzi do krwawych starć. W kilku miejscowościach żandarmerja zmuszona była rozpraszać tłum salwami karabinowymi. Jest wielu rannych.

FINLANDJA

ECHO ROKOSZU LAPPWCÓW. Kilkudziesięciu członków straży obywatelskiej wydano czasowo za udział w rokoshu faszystujących chłopów.

SOWIETY

LOTNICY GRIFFIN I MATTERN przybyli do Moskwy. Griffin ma kontuzję kości czołowej i poranienia prawej strony twarzy. Mattern nie odniósł żadnych obrażeń. Na dworcu powitali lotników przedstawiciele prasy sowieckiej i zagranicznej. W Moskwie lotnicy pozostaną przez 2 dni.

UROCZYSTOŚCI POLSKIE W MELUN

Poprzedniej niedzieli odbył się pod honorowym protektorem ks. biskupa Przezdzieckiego, ks. prał. Łagody, rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Mgr. Bleury, wikariusza kapitułarnego diecezji Meux, uroczysty Zjazd Katolicki Polaków z Melun i okolicy. Osoba ks. biskupa ściągnęła tłumy wiernych, żądnych usłyszeć Słowo Boże z ust polskiego Biskupa, niosącego pociechę emigrantom polskim.

O godz. 10.15 przybył do kościoła miejscowego J. E. Ks. Biskup w eskorcie polskich kolarzy, witany przez duchowieństwo francuskie i polskie oraz liczną rzeszę wychodźców. Uroczystą sumę odprawił ks. prał. Łagoda z koncelebrancją J. E. Ks. Biskupa, który w czasie nabożeństwa wygłosił płomienne kazanie, nawiązując do Kongresu w Dublinie i przypominając męczeńskie dzieje narodu irlandzkiego, tak bardzo podobne do historii Podlasia, męczzonego przez schyzmatyczną Rosję.

Popołudniu odbyły się obrady Zjazdu. Referaty wygłosili p. Kirschke, elektrotechnik z Paryża i sekretarz Okręgu Paryskiego Zjedn. Polsk. Tow. Kat., na temat „O katolickiej myśli społecznej”, oraz p. Jan Data, robotnik z Helun, „O małżeństwie katolickim”, Ks. red. Cie-

CHINY

POWSTANIE W TYBECIE rozwija się szybko. Przedstawiciel Dalaj Lamy wyjechał demonstracyjnie z Nankinu do Pekinu. Sowiety posadzają Anglię o popieranie tego powstania.

STANY ZJEDNOCZONE

PRZEWÓZ ZŁOTA ze starego gmachu filij skarbu Stanów Zjednoczonych przy Wallstreet w Nowym Jorku do nowego gmachu przy South trwać będzie dwa tygodnie. Przeniesienie miljarda dolarów złotem i stu milionów dolarów srebrem dokonywane jest przez czterysta opancerzonych wozów, które odchodzą z Wall Street co sześć minut.

ZEPPELIN POSZEDŁ NA SZMELC. Olbrzymi sterowiec „Los Angeles”, wybudowany przed siedmiu laty przez fabrykę Zeppelina nad jeziorem Bodeńskim dla amerykańskiej marynarki wojennej, poszedł na szmiec. Sztandar amerykański ściągnięto z gondoli, a olbrzym powietrzny schowany został narazie do lamusa-hangaru w Lakohurs. Ameryka posiada obecnie dwa wielkie statki powietrzne „Acron” i „Macon”, oba znacznie większe od wszystkich istniejących Zeppelinów, obydwa budowane w Ameryce.

szynski z Poznania w serdecznym przemówieniu wzbudził wspomnienia kraju. Imieniem zarządcy diecezji przemawiał ks. kan. Guignon, któremu w języku francuskim odpowiedział ks. prał. Łagoda, poczem zwrócił się do rodaków z wezwaniem, by program organizacji katolickich we Francji coraz więcej uwzględniał poza oświatą religijną katolicką myśl społeczną.

Po uchwaleniu rezolucyj, które poniżej podajemy, zakończył Zjazd J. E. Ks. Biskup Przezdziecki przemówieniem nacechowanym serdeczną troską o polskiego wychodźcę i rzucającym ziarna głębokich myśli w serca licznie zebranych delegatów towarzystw katolickich i słowa zachęty do wytrwania. Telegramy hołdownicze wysłano do J. Em. Ks. Prymasa Polski i p. Ambadora Rządowej Paryżu.

Wieczorem podejmował J. E. ks. Biskupa, wraz z duchowieństwem polskim i przedstawicielami społeczeństwa polskiego i francuskiego, miejscowy duszpasterz polski, ks. Bolesław Kulawik, który z przybranym komitetem przygotował Dzień Katolicki w Melun. Zjazd ten na trudnym terenie podparyskim przyczyni się do konsolidacji sił katolickich.

Dom Ludowy im. Prezydenta I. Mościckiego

W niedzielę odbyła się we wsi Królowa Wola, w pobliżu Spały, uroczystość poświęcenia Domu Ludowego im. Prezydenta prof. I. Mościckiego. O godz. 4 popoł. do Królowej Woli przybył ze Spały P. Prezydent w otoczeniu swity. Na drodze ustawione były bramy tryumfalne. P. Prezydent szpalerem, utworzonym przez Zw. Strzelecki, straż ogniową i delegacje przeszedł do bramy „Domu Ludowego”, gdzie powitany został przez delegacje włościan, ofiarowujące mu chleb, sól i drewnianą miniaturę „Domu”.

W uroczystości poświęcenia wzięli udział minister Pracy dr. Hubicki, wice-min. Piestrzyński, szef kancelarii cywilnej p. Helczyński, wojewoda warszawski p. Twardo, starosta rawski i in. Po przemówieniach okolicznościowych odbyły się popisy dziatwy przedszkola i miejscowej szkoły powszechnej. Po koncercie, wydanym przez orkiestrę włościan nastąpiły popisy chóru miejscowego. Następnie P. Prezydent zwiedził poletka propagandowe, do uprawy których używane są wyłącznie nawozy z Chorzowa i Mościc. O godz. 6.45 P. Prezydent odjechał do Spały.

Ś. p. prof. Artur Benis

W niedzielę zmarł nagle w Krakowie, wskutek udaru sercowego, dr. Artur Benis, prof. Uniw. Jagiellońskiego.

Ś. p. prof. Benis był wybitnym historykiem, prawnikiem i ekonomistą i śmierć jego okrywa żałobą świat nauki.

Prof. dr. Artur Benis urodził się w. r. 1865 w Krakowie, gdzie później ukończył gimnazjum i wydział prawny, poświęcając się początkowo studiom historycznym. W r. 1887 wydał dzieło p. t. „Historia obrony praw autorskich w Polsce”, a w r. 1891 „Materiały do historii drukarstwa i księgarstwa”. Później jednak porzucił dr. Benis historję dla nauk ekonomicznych. Przez lat 20 był dr. Benis szefem Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie, a w r. 1920 objął katedrę ekonomji politycznej na Uniw. Jagiellońskim.

Ruch wydawniczy

„TYGODNIK ILLUSTROWANY”

W Nrze 28-ym „Tygodnika Ilustrowanego” znajdujemy artykuły: „Drogi wyjścia z kryzysu” A. Plutyńskiego, „80-lecie urodzin Leona Wyczółkowskiego”, prozę Natkowskiej, Berenta, Wittlina, poezję Kazimierzy Alberti i B. Branickiego. Obfita kronika muzyczna, teatralna i literacka w tekstach i ilustracji dopełniają treści numeru.

LUSTRO

Przez sześćdziesiąt siedem lat firmą Adel rządził Piotr Kaiser. Zwykły sobie, niewielki, średniej tuszy staruszek. Jedno w nim było specjalne. Głowa łysa w kształcie stożka, bardzo śmieszna. Wygląd Piotra w nikim nie budził wstępu. Twarz jego miała mało wyrazu, ale wiele spokoju. Kaiser nie podnosił nigdy głosu. Tym, których nie poznał dokładnie nie wyrządzał krzywdy. Nie dał listów przed przeczytaniem. Zrana choć wypoczęty, wyglądał sennie. Z namysłem i uwagą zabierał się do roboty. Pracował powoli i dokładnie. Dopiero pod wieczór, kiedy go ogarniało zmęczenie, działał żwawiej. Spieszył się do kolarji. Wieczorem jadł szybko, a przed snem zdmuchiwał świecę z taką siłą, jakgdyby spluwał z pogardą w twarz przeciwnikowi.

Nikt nie był przyjacielem Piotra Kaisera. Znajomym nie miał nic do powiedzenia. Nigdy nie opuszczał salonu. Kierował fabryką, jak partja szachów gracz z zawiązanymi oczami. W rozkazach jego nie było pomyłek i kolizyj. W rodzinie, którą pocał, nie było cudów, ani skandali. W fabryce — pożarów, bankructw i wynalazków.

Dawniej Piotr lubił wiołoncele, akompanjowała mu żona. Kiedy jednak zamieszkał samotnie, kazał z salonu wynieść fortepian i przestał grywać. Nie wierzył w Boga, lecz karmił u dzieci niewiarę. On jeden miał prawo do zwątpień.

Kaiser żył sam. Domem zarządzała gospodyni. Żona Piotra od szeregu lat mieszkała osobno. Wilę jego otaczały w liczbie trzynastu domy dzieci i wnuków z prawnukami: Córki Kaisera zdobyła uczciwość obyczajów. Synom Kaiser niechętnie w fabryce powierzał kierownictwa. Oddawał je zięciom, którzy w firmie znajdowali wychowanie, warsztat, fach i żonę.

Kaiser lubił dzieci. Codziennie prawnuki przychodzili na dzieńdobry. Rozmawiał z nimi szeptem. Oglądał je długo. Śmiał się, dawał cukierki. Niektórzy staruszkowie na rannych spacerach rzeźwią się słowcem, podobnie Kaiser cieszył się i igrał z dziećmi, i po zabawie stawał się bardziej zdrow i żwawy. Wizyty takie były jedyną jego radością, przedłużał je i zatrzymywał, choć spieszył się z pracą. Dzieci przychodziły same. Kaiser wstydził się starszych i swojej słabości. Im bardziej któreś z wnucząt lubił, tem bardziej był mu niechętny, kiedy stawało się dorosłe.

Centrum domu Kaisera stanowił salon z lustrem. Tu w święta zbierała się cała rodzina na modlitwy. Tu pastor chrzczył dzieci, wnuki i prawnuki. Tu po zaślubinach w świątyni odbywały się wesela. Tu zastawiano świąteczne stoły. Tu zapalano choinke. Tu przez trzy dni spoży-

wały w trumnach zwłoki ojca i matki Piotra Kaisera. Tu wreszcie przez dziewięć godzin dziennie pracował właściciel, prezes rady i naczelny dyrektor fabryki Adel.

Dzisiaj dzień słotny. Na dworze błoto. W wielkim salonie siedzi Piotr Kaiser. W kącie szerokie biurko na miejscu fortepianu. Na lewo drzwi. W rogu naprzeciw biurka lustro. Wysokie, wypukłe ramy. Złote aniołki z brzuszkami, jak jabłka. Listwy, wstęgi, węzły drewniane. Lustro w tym salonie stoi, odkąd Jan Kaiser świat pamięta. Wielka to i stara pamiątka.

Kaiser czyta listy, wykazy i raporty. Jest dzisiaj pełen złości. Milczy. Panuje nad sobą zawsze. Nikt po nim nie pozna, kiedy się gniewa. W raportach widzi nieposłuszeństwo. W wykazach samodzielność. Przekreśla je. Inne wypisuje założenia. Zmienia wnioski i wyniki. Im więcej przeciąga się trwanie jego władzy, tem bardziej musi uważać. Spogląda w okno. Deszcze śłapi. Jesień. Dzień beśkonieczny. Na drogach kałuże. Dzieci idą na dzieńdobry.

Dziś Piotr Kaiser spieszy się. Kiedy wchodzi, odwraca tylko głowę. Podchodzą do fotela. Uśmiech spływa mu z oczu. Lecz jeden z chłopców przyszedł w kaloszach. Od drzwi do fotela załkocone ślady. Ostrem głosem robi wymówkę. Przykro mu, że się gniewa. Głowę pochyla nad papiery. Dzieci wychodzą kolejno. Kaiserowi smutno. Nie zatrzymuje ich jednak. Wiele ma pracy.

Podniósł wzrok z nad biurka, chce jeszcze chwilę oczy ucieścić dziatwą. Zaledwie jednak spojrzął w lustro naprzeciwko, zerwał się. Zgromiony chłopak za plecami pradziadka wyciągnął język. Ujrzał to Kaiser w odbiciu. Tak zrzadził przypadek.

W złości chwycił ciężki kryształowy kałamarz. Dzieci krzyczą. Nigdy dziadka nie widziały w takim gniewie. Pchają się jedne przez drugie. Ze strachu pieją, jak koguty. Starzec chwije w powietrzu kałamarzem. Nikt go nie widział w takiej złości. Obraca go w koło. Nadaje mu siły. Rozpędza i nagle wyrzuca kryształ, jak z procy. Ciska prosto w lustro.

Kałamarz dziurawi szkło. Przebiją deski oprawy i pada, jak grom żelazną wagą na posadzkę salonu. Z pękniętego w wielką gwiazdę lustra, zesypuje się szkło i jak setki dzwoneczków, dzwoni o ziemię. Raz cieńszych, raz mocniejszych.

Piotr Kaiser zbliża się do lustra powoli. Staje nad srebrnymi okruciami. Dokonał wreszcie zemsty zniszczył lustro.

Pamiętał je od dzieciństwa. Kiedy był mały, obcięto mu łoki. Zimno mu było od postrzyżyn. Wstydził się i uciekał,

aż tutaj przed lustrem dowiedział się, jak wygląda. Tu po raz pierwszy ujrzał stożek swojej głowy, który budził uśmiechy.

W niem podobnie przejrzał przyjaciela. Od śmierci ojca zarządzał fabryką. Zaprzyjaźnił się z inżynierem, swoim podwładnym. Pokochał go. Choć słyszał o nim złe plotki. Niczemu nie wierzył. Poszlaki wskazywały na oszustwa. Lecz Kaiser nie wątpił w uczciwość. I oto tutaj podczas gry w bilard, pozruncali kurtki. Kiedy stał tyłem odwrócony do przyjaciela, zobaczył w lustrze, jak ten mu z surduta wyciąga pieniądze.

Żona Kaisera nie była piękna. Lecz Piotr kochał ją i nie domyślał się, że może jej być obcy. Od kiedy przysięgli sobie przed pastorem miłość, życie Kaisera dzisiaj miało się od dawnego tak różnić, jak wiosna od zimy. Tymczasem w tem zaszła zmiana, że dom dawniej pusty zamieszkał dziwny gość i daleki, choć ciągle obok obecny. Sześćdziesiąt swojej żony Piotr nie ujrzał nigdy, bowiem wtedy tylko czuła się szczęśliwa, kiedy go nie było przy niej. Po ośmiu latach mieli ośmioro dzieci.

Czasami wieczór spędzali na muzyce. Piotr lubił to bardzo. Grał na wiołonce, żona na fortepianie. Kiedyś poznali pianistę. Przychodził do nich grać. Trio. Twarz jego była prześliczna, chociaż tłusta. Koncertowali przez wiele wieczorów. Wkrótce jednak Piotr zrozumiał, że szluka gościa, większe na jego żonie wywiera wrażenie, niżeli muzyka męża. Postanowił znajomość zakończyć. Okazało się jednak, że pianista wyjeżdża. Nadszedł ostatni wieczór. Muzyk zasiadł przy fortepianie. Przy nim żona Piotra. Piotr przy wiołonce, wpatrzony w okno. Kiedy grali, ujrzał w lustrze, jak żona jego pochyla się nad głową mistrza. Niżej, coraz niżej, aż musnęła jego czarne włosy czerwonymi ustami. Gość więcej się tem zadziwił, niż ucieczył. Skłonił głowę na kremowe klawisze. Udał, że pocałunku nie poczuł. Podobnie uczynił Piotr. Pochylił się i udał, że spostrzegł niczego.

Teraz dokonał zemsty. Kiedy zbliżał się do szkła, chwiała się jeszcze anioły z brzuszkami, jak jabłka i brzęczało szkło. Z drzwi sypialnego pokoju, wybiegła przerażona gospodyni.

Kto to uczynił? Jakim sposobem? Dyrektor? Czemu? Kaiser wyciągnął rękę. Dotknął ostatnich resztek szkła. Chwycił w szczypce suchych palców koniec lustrzanego zęba, a kiedy go wylał, odpowiedział powoli na krzyki:

— Na cóż mi to lustro potrzebne? Cóż w niem mam jeszcze oglądać. Może syna, albo zięcia z siekierą nad głową, którą zadługo noszę po ziemi?

Tadeusz Breza

DZIEWIĄTY ZŁOT SOKOŁÓW W PRADZE

(Korespondencja specjalna „Dnia Polskiego“)

Praga, w lipcu

Każde społeczeństwo, naród i państwo ma swoje symbole, uosabiające tę czy inną właściwość życia zbiorowego. Symbolem siły fizycznej karność i dyscypliny społeczeństwa, symbolem zasady „w zdrowym ciele — zdrowa dusza“, są w Czechosłowacji tradycyjne już dzisiaj Złoty Sokół. Stały się one niejako specjalnością tego kraju, który w organizacjach sokolskich wychował pokolenia i zaszczerpił miłość do ziemi rodzinnej, kładąc w ten sposób fundamenty pod przyszły wielki gmach, któremu na imię Wolność i Niepodległość. Nic więc dziwnego, że w Złotach takich jak ten, który ostatnio odbył się w Pradze, wzięło udział całe niemal społeczeństwo.

„Złotu na zdar“, oto hasło, które w ciągu kilku tygodni było tu na ustach wszystkich. Kto tylko mógł i kto miał środki po temu, przywdziewał czerwoną koszulę sokolską i z najdalszych krańców kraju spieszył do stolicy. Wkrótce liczbą przybyłych do Pragi gości, włączając sokółów i sokolice polskie i jugosłowiańskie, czeskich sokółów z Ameryki, przedstawicieli towarzystw gimnastycznych Francji, Rumunii, Finlandii, Szwecji i t. d. i t. d., wyniosła przeszło pół miliona osób.

Gości swoich godnie przyjęła Praga. Przywdziała szalę odświętną, bogato udekorowała swe domy flagami wszystkich niemal narodów świata, w nocy zaś niezliczoną ilością lamp elektrycznych i reflektorów iluminowała ulice, place, parki i gmachy reprezentacyjne. Przybycie tak okazałej ilości osób wzmogło niebawem ruch uliczny, który chwilami upodabiał się do ruchu, jaki panuje chyba tylko w pewnych godzinach na bulwarach paryskich.

Miejscem, na którym koncentrowała się niepodzielnie uwaga wszystkich mieszkańców stolicy i przybyłych gości, był nowowzniesiony koszt 14 mil. cz. olbrzymi stadion, na którym w obecności 160 tys. widzów odbywały się popisy sokole. Popisy te, w których jednocześnie brało udział 17 tys. sokółów i sokolic, sprawiały wrażenie imponujące. Było w tym tyle piękna, estetyki, że chwilami różnobarwny tłum widzów entuzjastycznie się zrywał, huragany oklasków, gęsto padały okrzyki na cześć zawodników.

Zaznaczyć należy, że ćwiczenia reprezentacji sokółów polskich, a zwłaszcza sokolic, ćwiczących pod komendą hr. Zamoyskiej, wywarły ogromnie dodatnie wrażenie, a ekipę polską publiczność przyjęła niezwykle gorąco.

Kulminacyjnym punktem uroczystości złotych był wielki pochód sokółów przez główne ulice miasta. Defiladzie tej, która trwała blisko 5 godzin, z balkonu ratusza przyglądał się prezydent Masaryk w otoczeniu członków rządu, generalicji i korpusu dyplomatycznego. Niezliczone tłumy publiczności obiegły szczerbie chodniki, balkony, okna domów, płoty, dachy nawet...

Defilada ta, w której wzięło udział przeszło 60 tysięcy osób, była czemś tak imponującym i oryginalnym, że na każdym z nas pozostawiła niezatarte na długo wrażenie... Podkreślone w niej zostały: siła fizyczna społeczeństwa i uczucie braterstwa wszystkich narodów słowiańskich. Udział zaś w Złocie oddziałów wojsk jugosłowiańskich, rumuńskich i czechosłowackich był podkreśleniem braterstwa broni państw Małej Ententy. I z tych względów znaczenie propagandowe Złotu jest bardzo duże nie tylko w Czechosłowacji, lecz i zagranicą.

O zainteresowaniu tem świadczyć może choćby fakt przybycia do Pragi blisko 200 dziennikarzy zagranicznych z różnych krańców świata. Wśród nich powszechną uwagę zwracał przedstawiciel prasy hinduskiej w białym zawoju na głowie.

Z okazji przyjazdu tak poważnej ilości dziennikarzy zagranicznych szef wydziału prasowego czechosłowackiego M. S. Z., dr. Hájek, wydał na tarasie podmiejskiej restauracji „Boczdow“ śniadanie na cześć przedstawicieli „siódmego mocarstwa“.

W śniadaniu tem wziął udział p. Minister Benes, oraz wice-minister Spraw Zagranicznych p. Krofta.

Po szeregu toastów, które kolejno wygłaszała przedstawiciel prasy francuskiej, włoskiej, hiszpańskiej, portugalskiej, angielskiej, amerykańskiej, tureckiej, polskiej, litewskiej, hinduskiej i t. d. i t. d., do zebranych przemówił p. Minister Benes i ze swoistym sobie humorem w kilku zdaniach opowiedział o wrażeniach, jakie świeżo wywołał z Genewy i Lozanny. P. Minister, wspominając o tak modnym obecnie wyrazie — moratorium — w dziedzinie zbrojeń i zagadnień finansowych, zwrócił uwagę na konieczność zastosowania moratorium także i w polemikach prasowych, gdyż przyczyniłoby się to do odprężenia sytuacji i znacznie ułatwiłoby znalezienie wspólnego języka między wszystkimi narodami świata.

Przemówienie przyjęte było długotrwałymi oklaskami. Przyjęć oficjalnych było jednak znacznie więcej. Wspomnieć tu należy o rauce, wydanym przez młn. Benesa w apartamentach Ministerjum Spraw Zagranicznych, o niezwykle miłym przyjęciu, wydanym na cześć dziennikarzy polskich przez posła Rzpłtej w Pradze i panią Grzybowską, o rauce w Syndykacie Dziennikarzy Czechosłowackich, wreszcie o obiedzie, którym podejmował Prezes Komitetu Porozumienia Prasowego polsko-czechosłowackiego, p. Świkowski, przedstawicieli prasy polskiej

ZŁOT SOKOLSTWA POMORSKIEGO

Złot sokolstwa dzielnicy pomorskiej, który się odbył wczoraj w Gdyni pod protektorem p. wojewody pomorskiego Kirtiklisa miał przebieg bardzo uroczysty. Po mszy świętej nastąpiło otwarcie złotu z udziałem około 2.500 sokółów polskich oraz delegacji z Jugosławii, Czechosłowacji oraz Polaków ze Stanów Zjednoczonych.

Po przemówieniu ks. Tuszyńskiego powitał gości zagranicznych i krajowych prezes zarządu głównego hr. Zamoyski, kończąc przemówienie swe okrzykiem na cześć Prezydenta Rzpłtej, powtórzonym trzykrotnie z entuzjazmem przez zebranych. Następnie zabrał głos zastępca dzielnicy pomorskiej Kunz, zwracając uwagę na niebezpieczeństwo ze strony zachodniego sąsiada, grożące całemu słowiaństwu, poczem powitał zjazd w imieniu wojewody pomorskiego wyrażając życzenie, aby jeden cel przyświecał złotowi „całość Rzeczypospolitej“ i w tym wypadku nie widzi różnic politycznych, jakieby mogły przeszkodzić połączeniu się wszystkich w obronie Ojczyzny.

Dr. Buicz w imieniu delegacji jugosłowiańskiej uroczystość wreczył wstęgi do sztandaru sokolstwa pomorskiego od sokolstwa dzielnicy nadjadrańskiej królestwa Jugosławii. Po pochodzie ulicami miasta, o godz. 15 odbyła się defilada przed władzami miejskimi i sokolstwa, następnie na boisku odbyły się ćwiczenia, zawody i pokazy. Koło godz. 19-ej prezes Kunz po krótkim przemówieniu zlot zamknął. Zebrani odśpiewali modlitwę wieczorną. Złot wysłał depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzpłtej, prezydenta Masaryka i króla Jugosławii Aleksandra.

Podczas złotu doszło do przykrego incydentu, wywołanego przez zorganizowaną grupę O. W. P., którą zano-

bilizowało się w tym celu z Tczewa, Wejcherowa i innych powiatów pomorskich. Przebieg zajścia był następujący:

Grupa członków O. W. P. w ilości około 250 osób z odznakami O. W. P. usiłowała przedostać się na stadion wbrew życzeniom prezydium złotu sokolstwa, aby uroczystość odbyła się bez udziału jakichkolwiek innych organizacji. Grupa O. W. P. podeszła do bramy stadionu, uformowała się w czwórki i na komendę jednego z przywódców „brać siłą“, usiłowała wtargnąć na stadion. Paru policjantów, stojących przy bramie, nie mogło powstrzymać nacierających i brama w jednej chwili została zdemolowana, a betonowy słup bramy przyniósł kilku nacierających, m. in. 19-letniego Norberta Kosznika z Kartuz, który po dwóch godzinach zmarł w szpitalu. Wezwana policja przywróciła porządek, jednak po pewnym czasie członkowie O. W. P. uformowali pochód i ruszyli ze śpiewem, spotkali się jednak z rezerwą policji. Na wezwanie policji do rozejścia się jeden z członków O. W. P. trzykrotnie strzelił do policjanta, lecz chybił, poczem znikł w tłumie.

Po tym wypadku władze sokolstwa złożyły na ręce komisarza rządu wyrazy ubolewania, zaznaczając, że odpowiedzialność za ten wypadek nie ponoszą, że nie solidaryzują się z O. W. P., który nie będąc zaproszony, usiłował zakłócić spokój i porządek. W związku z zajściami przybył do Gdyni wojewoda pomorski Kirtiklis.

Policja aresztowała 9 osób i sprawę przekazano władzom rządowym.

Dowiadujemy się, że ojciec tragicznie zmarłego Norberta Kosznika zamierza wytoczyć powództwo cywilne aresztowanemu członkowi O. W. P. (PAT)

Z życia prowincji

Uroczystości Zw. Strzeleckiego w Poznaniu

W sobotę i w niedzielę odbyły się w Poznaniu doroczne uroczystości Związku Strzeleckiego DOK 7. Uroczystości rozpoczął w sobotę start do tradycyjnego marszu „szlakiem Mierosławskiego“ na przestrzeni Września — Poznań. Ze startu ruszyło 6 drużyn wojskowych i 13 drużyn strzeleckich. Każda drużyna obowiązana była prócz przemarszu w rynsztunku dać szereg strzałów na strzelnicy we Wrześni i Poznaniu. Marsz odbył się w warunkach pomyślnych. Do mety około godz. 12-ej przybyła jako pierwsza drużyna 56 pp. z Kostrzyna. W ogólnej klasyfikacji z uwzględnieniem strzelania i marszu w kategorii drużyn wojskowych pierwsze miejsce zajęła drużyna batalionu lotniczego (Poznań).

W niedzielę, w drugim dniu uroczystości zebrały się drużyny strzeleckie rano na hippodromie na Błoniach Grunwaldzkich. Zgórą 6 tysięcy strzelców zapelnio olbrzymi plac, gdzie przybyli oprócz przedstawicieli władz oraz pp. dowódcy O. K. płk. Wieckowski, prezes Zw. Strzeleckiego mec. Paschalski, komendant główny Zw.

płk. Rusin. Po odebraniu raportu od komendanta okręgu i przejściu przed frontem oddziałów strzeleckich, odbyła się msza półowa, a następnie oddziały strzeleckie ruszyły na plac Wolności, gdzie odbyły się dalsze uroczystości.

Uroczystość rozpoczęło przemówienie prezesa Zw. Strzeleckiego mec. Paschalskiego, poczem przemawiali komendant okręgu kpt. Orlicz i sekretarz wojewódzkiego B. B. W. R. — pos. Lipiński. Wszyscy mówcy z naciskiem podkreślali rolę Strzelca, powołanego do obrony granic Rzpłtej, zagrożonych obecnie przez wroga z zachodu.

Pos. Lipiński, kończąc swe przemówienie, wniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzpłtej, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Okrzyk ten entuzjastycznie powtórzono.

Następnie wreczono nagrody i dyplomy drużynom, które osiągnęły najlepsze wyniki w marszu „szlakiem Mierosławskiego“, a na zakończenie odbyła się defilada, której przypatrywały się tłumy publiczności.

POZNAN

— Zgon ś. p. dr. Feliksa Merunowicza. Wczoraj nad ranem zmarł w Poznaniu dr. Feliks Merunowicz, zastępca nacz. dyrektora Banku Gosp. Kraj. S. p. F. Merunowicz urodził się we Lwowie w 1880 r. i tam ukończył studia uniwersyteckie. Prace w bankowości rozpoczął w galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie. Po wojnie objął stanowisko dyrektora Polskiego Banku Przem. we Lwowie. W r. 1925 powołany został do Banku Gosp. Kraj. na stanowisko zastępcy naczelnego dyrektora.

— Poświęcenie nowego kościoła. W niedzielę odbyło się w Poznaniu poświęcenie nowego kościoła św. Michała w parafii Serca Jezusowego i św. Florjana. Poświęcenia dokonał J. Em. ks. kard. Hlond w obecności przedstawicieli władz z wicewoj. Kauckim i preż. miasta Ratajskim na czele i przy udziale nieprzeliczonych tłumów wiernych. Następnie ks. Budarzewski jako proboszcz dotychczasowy tych dzielnic wygłosił podniosłe kazanie, poczem ks. kard. Hlond odprawił pierwszą mszę św. w nowoposwieconym kościele.

WIELUN

— Samosąd nad koniokradami. Od kilku tygodni grawowała po wsiach pow. wieluńskiego szajka koniokradów, która po nocach wykradała gospodarzom konie ze stajni. W nocy z soboty na niedzielę we wsi Podręba do stajni Marcina Cegiełki zakradło się kilku osobników, którzy usiłowali uprowadzić konie. Na alarm wszczęty przez Ce-

i Małej Ententy. Garden Party w pięknym ogrodzie zamkowym na Hradzie u prezydenta Masaryka zakończyło, oficjalne uroczystości i przyjęcia, związane ze Złotem.

Opuszczając Pragę, która uczyniła wszystko, by nam, dziennikarzom polskim, uprzyjemnić pobyt w murach stolicy, trudno nie wyrazić podziękowania gospodarzom, a zwłaszcza naszemu stalemu „opiekunowi“, przedstawicielowi czechosłowackiemu M. S. Z., niestrudzonemu p. Parmie, oraz attaché prasowemu poselstwa polskiego p. Wierzbiańskiemu.

giełkę, złodzieje poczęli uciekać. Zostali oni jednak ujęci przez wieśniaków, którzy ich pobili do nieprzytomności. Dopiero przybyłej policji udało się wyrwać koniokradów z rąk rozjuszonych chłopów.

SOSNOWIEC

— Uruchomienie kopalni Renard. W piątek, po 2-tygodniowej przerwie, spowodowanej brakiem zamówień, uruchomiona została kopalnia Renard w Sosnowcu. Robotnicy w liczbie 2.250, którzy w tym okresie korzystali z urlopow, zostali z powrotem przyjęci do pracy.

RADOM

— Pożary, burze, pioruny... W ostatnich dniach przeszła nad Jedlińskiem wielka burza, połączona z wichurą i piorunami. Podczas burzy 4 osoby, które schroniły się do miejscowej restauracji, zostały porażone piorunem, który trzykrotnie uderzył w restaurację, wywołując pożar. Restauracja i dom mieszkalny spłonęły. Porażone osoby, po udzieleniu pomocy lekarskiej, odzyskały przytomność.

WILNO

— Pojmanie morderców policjanta. Pościg, zarządzony za mordercami posterunkowego Andrzejewskiego w pow. dziśnieńskim, o czym „Dzień Polski“ doniósł przed paroma dniami, uwieńczony został wynikiem pozytywnym. Policja wytropiła obu sprawców. Jeden z nich niejaki Kwieciński Stanisław, został w czasie pościgu zabity, drugi natomiast, brat jego, Konstanty został ujęty. Usiłował on w czasie pierwszego przesłuchania zrzucić całkowitą odpowiedzialność za mord na swego zabitego brata, później jednak przyznał się do współudziału w morderstwie i wyraził skruszenie. Stanie on przed sądem doraźnym.

— Ruch graniczny na Dźwinie. W Dziśnię odbyła się polsko-sowiecka konferencja graniczna, poświęcona sprawie unormowania spławu drzewa na rzece Dźwinie. W wyniku konferencji unormowano ruch na Dźwinie, oraz rozszerzone normy spławu drzewa i nawigacji na tej rzece.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Poniedziałek dn. 11 lipca

DZIŚ: Pelagji P. M. JUTRO: Jana Gwalberta Op.

Wschód słońca 3.28, zachód słońca 19.54

Ubyło dnia 0.17

Wschód księżyca 13.11, zachód księżyca 23.09

Długość dnia 16.25

O GÓLNE

— WIELKI WIEC NA PL. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO

Przypominamy, że dziś o godz. 5 i pół popoł. odbędzie się na pl. Marszałka Piłsudskiego wielki wiec, na którym Warszawa a za nią kraj cały wypowie się wyraźnie, że to co jest polskie — polskiem być musi, że Śląsk, Pomorze i Poznańskie polskimi były, są i pozostaną na zawsze.

— BUDOWA NOWYCH DOMÓW Z. U. S.

W ciągu lipca r. b. z funduszy Zakł. Ubezp. Społ. rozpoczęta będzie budowa domów mieszkalnych trzeciej serii na ogólną sumę około 9.000.000 zł. w Warszawie, Krakowie, Bydgoszczy, Toruniu, Lublinie i prawdopodobnie Gdyni.

Domy te będą w ciągu r. b. pokryte dachem a w roku przyszłym oddane do użytku.

Ponadto prowadzona jest dalej budowa domów drugiej serii, rozpoczęta w r. z. w Warszawie, Lwowie, Sosnowcu, Gdyni i Łodzi. Domy te będą ukończone w r. b. i w sierpniu i wrześniu nastąpi oddanie w ten sposób do użytku około 2.000 izb.

Wysokość komornego w domach 2-giej serii będzie ustalona po ukończeniu budowy z określeniem ostatecznych jej kosztów.

MIEJSKIE

— NAUKA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Publiczna szkoła powszechna Nr. 22 w Warszawie urządziła pokaz sprawności uczenia z działu gospodarstwa domowego. Wystawa obejmowała gotowanie i szycie.

— STRYCHY I PIWNICE

Strychy nie mogą stanowić zbiorników rupieci. To samo dotyczy piwnic, które przeznaczone są na węgiel lub na kartofle. Władze sanitarne rozpoczynają przegląd strychów i piwnic. Winni zanieczyszczenia strychów i piwnic będą karani. Wydawane będą terminowe nakazy doprowadzenia ich do porządku.

— NARESZCIE

Komisariat Rządu wydał polecenie organom policji, aby bezwzględnie zatrzymywali dowody rejestracyjne wszystkim motocyklistom, którzy będą jeździli po mieście z otwartymi tłumikami, niezależnie od grzywnien, jakie właściwe starostwa będą ściągali od hałasujących motocyklistów.

— ZE STRAŻY OGNIOWEJ

Na ostatnim walnem zgromadzeniu pracowników straży ogniowej postanowiono, że w razie, gdyby magistrat nie wypłacił poborów do 11-go włącznie, wstrzymać się od wszelkich robót gospodarczych, ćwiczeń i t. p., z wyjątkiem wyjazdów do pożaru.

— NAJWYŻSZE CENY W DNIU DZISIEJSZYM

Na dziś obowiązują ceny podstawowych artykułów spożywczych na rynku warszawskim: chleb pyłowy — 45 gr., sitkowy i razowy — 34 gr., za kg., bułki pszenne — 5 gr., jajka świeże — 10 gr. za sztukę, mleko na miarę — 35 gr. za litr, słonina — 2 zł. 20 gr., mięso uboju warszawskiego: wołowina i cielęcina — 1 zł. 85 gr., wieprzowina — 2 zł., mięso uboju zamiejscowego: wołowina i cielęcina — 1 zł. 40 gr., masło deserowe II gat. — 2 zł. 65 gr., ośłkowe — 2 zł. 55 gr. wszystko za kg. w sprzedaży detalicznej.

WYPADKI

— DZIKA ZABAWA

Na ro-u ul. Kruczej i Żórawiej do taksówki, w której znajdowało się 5-ciu mężczyzn (właściciel taksówki i czterech kierowców) wsiadły dwie przegrodzone ich znajome Zofia Lepiańska i Janina Ducha. Całe towarzystwo pojechało do garażu przy ul. Podchorążych, gdzie raczono się obficie wódką, a następnie pojechano w stronę Siekier. W czasie tej przejażdżki wynikła sprzeczka, podczas której wyrzucono obie kobiety, przyczem Lepiańską uderzono nożem. Obie kobiety dowioły się do 20-go komisariatu ztamtąd po opatrunku Lepiańską odwieziono do szpitala a Duchę do domu.

— TAJEMNICZY WYPADEK

W dniu wczorajszym w pobliżu mostu ks. Poniatowskiego zauważono zwłoki pływające Wisłą. Zaalarmowana policja rzeczna wydobyła z wody zwłoki dwóch dziewcząt w wieku lat 20—22. Obie dziewczyny skrupowane były ze sobą sznurkiem. Końce sznurka opłatywały im ręce. Dokumentów żadnych przy nich nie znaleziono. Obie ubrane były w kostjum kąpielowy.

Wdrożono energiczne dochodzenie, w celu wyjaśnienia czy zachodzi tu morderstwo czy też samobójstwo.

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcje, gnicie w kiszkiach, złe trawienie, bóle głowy, obłożony język, błada cera, łatwo usunąć, stosując naturalną wodę gorzką „Franciszka — Józefa”, biorąc wieczorem przed udanym się na spoczynek pełną szklanekę.

Przed uroczystościami jubileuszowymi na Jasnej Górze

Celem ułatwienia jak najszerszym sferom wzięcia udziału w uroczystościach z okazji 550-ej rocznicy sprowadzenia cudownego obrazu na Jasną Górę przez księcia Władysława Opolskiego, O. generał Pius Przeździecki wystarał się o następujące ulgi dla pielgrzymów:

I. Przy przejazdach pociągami normalnymi: a) dla grup, składających się conajmniej z 15 osób — 33,3 proc. zniżki, przyczem na 30 płaćących jedną osobę danej grupy przewozi się bezpłatnie, b) dla grup, składających się conajmniej z 50 osób — 50 proc. zniżki.

II. Przy przejazdach pociągami umyślnie uruchomionymi: a) dla grup, składających się conajmniej z 200 osób — 60 proc. zniżki, b) dla grup, składających się conajmniej z 250 osób — 66⅔ proc. zniżki.

Ulgi kolejowe, wymienione pod I (a i b), można uzyskać przez pisemne zgłoszenie: organizacji, komitetów, księży proboszczów itp., skierowane do Urzędu stacji rozpoczęcia podróży przynajmniej na 48 godzin przed zamierzonym wyjazdem.

Zgłoszenie powyższe powinno zawierać: 1) cel podróży, 2) kierunek przejazdu, 3) ilość uczestników, 4) klasę wagonu, 5) rodzaj pociągu (osobowy czy pociąg ekspresowy), wreszcie 6) wyraźne napisane imię, nazwisko i dokładny adres kierownika pielgrzymki.

Zgłoszenie wspomniane może być uwzględnione przy mniejszych grupach nawet na godzinę przed odejściem wyznaczonego do wyjazdu pociągu, ale tylko wtedy o ile przytem nie zajdzie potrzeba dostarczenia oddzielnych wagonów lub zwiększenia siły pociągowej.

Na przejazd ulgowy danej grupy kolej wyda bilet zbiorowy, a oprócz tego każda z uczestniczących w pielgrzymce osób otrzyma bilet kontrolny za opłatą 10 groszy.

W celu uzyskania ulg kolejowych pod II (a i b) urządzający pielgrzymkę powinni przynajmniej na 7 dni przedtem zwrócić się pisemnie do tej Dyrekcji okręgowej kolei Państwowych, w której obrębie leży stacja rozpoczęcia podróży.

Zgłoszenie pisemne musi zawierać wszystkie dane — jak pod II

Dyrekcja może zażądać złożenia kaucji w wysokości 500 zł. Kaucję tę ma kolej prawo zaliczyć na swoje dobro, o ile zamawiający pociąg odwoła lub z niego nie skorzysta.

Do przejazdu pojedynczych osób może być zastosowana ulga taryfowa, ustalająca 50 proc. zniżki w drodze powrotnej. Ulga ta stosowana będzie na podstawie imiennych zaświadczeń (kart uczestnictwa), które wydawać będzie pielgrzymom klasztor jasnogórski.

Obraz Częstochowski był długie lata w Bełzie przed przeniesieniem go do kościoła jasnogórskiego. Dlatego, dzięki zabiegom proboszcza bełzkiego ks. prał. d-ra Jakóba Demitrowskiego, organizuje się z Bełza i okolicy (na drugą serię nabożeństw jubileuszowych w dniach 24.8—27.8 r. b.) większa pielgrzymka.

Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Ks. Prałat Demitrowski, Bełz, Małopolska Wschodnia.

Z Teatrów

NARODOWY. Dziś i jutro głośna, najnowsza komedia Marcellego Pagnola „Fanny” w reżyserji dyr. Chaberskiego w obsadzie M. Malickiej, Janeckiej, Orwida, Sambońskiego i innych.

POLSKI. Dziś i jutro z powodu próby generalnej przedstawienie zawieszono.

W środę premiera angielskiej komedji muzycznej p. t. „Jim i Jill”, w przekładzie Mariana Hemara z Modzelewska i Bodo w rolach tytułowych. Reżyseruje Al. Węgielko.

LETNI. Dziś i jutro wesola, lekka komedia „Adwokat w opalach” G. Wakefielda z K. Junoszą-Stepowskim, M. Gorczyńską, M. Chaveau, Władysławem Grabowskim, W. Biegańskim, St. Hnydzińskim, W. Rapackim.

W sobotę, dn. 16 lipca wchodzi na repertuar głośna na scenach zagranicznych krotkowiła Brunona Franka w tłumaczeniu Zdzisława Kleszczyńskiego p. t. „Gwiazdy ekranu” (Nina). Codziennie pod kierownictwem dyr. Chaberskiego odbywają się pełne próby z tej krotkowiły. Znakomitą obsadę tworzą pp. Maria Gorczyńska (Nina), Kazimierz Junosza-Stepowski, Władysław Grabowski (główne role męskie), H. Różańska, Grodzicki i inni.

MAŁY. Dziś i dni następnych doskonała komedia Verneuil p. t. „Orzeł czy reszka” z Jarkowską, Daczyńskim, Justianem i in.

NOWOŚCI. Codziennie operetka Abrahama „Kwiat Hawaju”. Rola ks. Lavi objęła po powrocie z urlopu p. Janina Kulczycka. Pozostałe role znajdują wykonawców w osobach: świetnej xeni Grey, gościnnie występującego R. Petera, W. Ruskowskiego, J. Klimaszewskiego i innych.

BANDA. Dziś „Murzyn Warszawski” Ant. Stolimskiego z Jaraczem, Kalinówną, W. Malinowską i in.

„MORSKIE OKO”. Dziś i jutro rewja „Wesola podróż” z Kazimierzem Krukowskim, Gruszczyńskim, Halama, Mankiewiczówną i Parnellem.

NOWY ANANAS. Rewja „To jest Fuks” po 75-ciu przedstawieniach schodzi z repertuaru, ustępując rewji „Meżowie na urlopie”, w której oprócz występującego gościnnie Leo Fuksa oraz Hanki Runowieckiej, wystąpi cały zespół z pp. Orską, Dusią, Sozonowicz i w. in.

TEATR P. SOLSKIEJ W INSTYTUCIE OCIEMNIAŁYCH (Pl. Trzech Krzyży). Dziś i jutro „Białe fartuski”.

Repertuar kinoteatrów

Apollo (Marszałkowska 106): — „Niewolnice Dancingu”.

Atlantic — (Chmielna 33): — „Człowiek, którego zabili”.

Capitol — „10 z Pawiaka”.

Casino (Nowy Świat) — „Zbrodnia”.

Colosseum — „Cichy Don”.

Hollywood — „Tajemnica lekarza”.

Majestic — „Kwiat Marakeszu”.

Palace (Chmielna 9) — „Dzielny wojak Szwajk”.

Pan (Nowy Świat 40) — „Rozwódka”.

Światowid (Marszałkowska 111) — „Demon miłości”.

Ze sportu

POLSKA — SZWECJA 2:0

Na stadionie Legji w Warszawie rozegrany został wczoraj 8-y z kolei mecz międzypaństwowy pomiędzy Polską a Szwecją, zakończony zasłużonym zwycięstwem drużyny Polskiej 2:0 (1:0). Szwedzi okazali się niezłą drużyną, rozporządzającą dobrą obroną, ofiarną pomocą i atakiem o lotnych skrzydłach. Naogół ustępowali dość

znacznie Polakom, zarówno pod względem technicznym, jak i taktycznym.

W drużynie polskiej wypróbowali się Nawrot i Pazurek, zwłaszcza ten ostatni.

W pierwszej połowie zaznaczyła się dość znaczna przewaga drużyny polskiej, która strzela często, chociaż niecelnie. Pierwszą bramkę zdobywa Nawrot. Po przerwie przez pierwsze 15 minut Szwedzi przeważają. Po kwadransie Polacy przejmują znowu inicjatywę i z dalekiego strzału Batora pada w 41-ej minucie druga bramka dla Polski. Mimo częstych ataków drużyny polskiej, mecz kończy się wynikiem 2:0. Warto zaznaczyć, że Polacy zaprzepaścili 3 murowane pozycje. Przez trzy razy strzały Pazurka, Matjasa i Nawrota trafiły w poprzeczkę. Sędziował bardzo dobrze p. Bauwens. Widzów 12.000.

Mecz ten był 49 spotkaniem naszej reprezentacji. Dotychczas odnieśliśmy 20 zwycięstw, zremisowaliśmy 8 razy i przegraliśmy 21 razy. Ogólny stosunek bramek 105:95 na naszą korzyść. Z Szwecją graliśmy 8 razy. Wygraliśmy 4, przegraliśmy 3, zremisowaliśmy 1. Ogólny stosunek bramek wynosi jednak 18:15 na korzyść Szwecji.

Ponieważ ostatnie zwycięstwo było trzeciem z kolei, Polska zdobyła na własność puchar, ufundowany przed 10 laty przez dyr. Brodatego.

JEDRZEJOWSKA MISTRZYNIĄ IRLANDJI

W tegorocznych tenisowych mistrzostwach Irlandji wzięła udział polska mistrzyni J. Jedrzejowska, która po szeregu zwycięstw zdobyła ostateczny tytuł mistrzyni Irlandji. Równocześnie w grze mieszanej wraz z Rogersem Polka uzyskała i w tej konkurencji tytuł mistrzowski.

SENSACJE PÓLFINALÓW O PUHAR DAVISA

Zakończone w Berlinie i Medjolanie półfinały tenisowych rozgrywek o puchar Davis'a dostarczyły wyników wręcz sensacyjnych. Stuprocentowy faworyt spotkania berlińskiego Anglia, uległ gospodarzom w stosunku 2:3. Ten niewiarogodny wprost wynik przypisać należy wyjątkowo słabej formie czołowego gracza Anglii — Austina, który przegrał obie swoje gry pojed. Dwa punkty zdobyła Anglia w grze powójnej i grze pojed. Perry — Crammer z wynikiem 6:1, 6:2, 6:3 na korzyść pierwszego. Sukces tenisistów niemieckich niezaprzeczony.

W Medjolanie Włosi pokonali Japonię, po zaciętej walce również 3:2. Bohaterem tego spotkania był de Stefani (Wł.), który zwyciężył obu doskonałych Japończyków Satohę i Kuwaborę.

Tak więc w finale grupy europejskiej zmierza się najnie spodziewanej Włochy z Niemcami.

Samosąd lokatorów nad gospodarzem

W domu № 43 przy ul. Niskiej, właściciel tego domu Leon Gierfenkiel przyszedł do lokatorki Fajgi Haftanowej, która zalegała w płaceniu komornego za 3 miesiące. Powstała kłótnia, podczas której córka Haftanowej stojąca w obronie matki została dwukrotnie uderzona łaską przez właściciela domu. Haftanówna zraniona w głowę i w ramię upadła i straciła przytomność.

Wtedy krewni jej rzucili się na Gierfenkiela który skrył się w mieszkaniu dozorcy domu. Przed mieszkaniem zebrał się tłum ludzi. Powybijano szyby, a gdy dozorca na chwilę wyszedł z mieszkania, aby otworzyć bramę wzburzony tłum wpadł do mieszkania i ciężko pobił Gierfenkiela.

Rannego, po opatrunku przez lekarza pogotowia odwieziono do szpitala.

Rynek akcji i walut

Giełdy akcyjne pozostawały w tygodniu ubiegłym pod wybitnym wpływem konferencji w Lozannie. Niepomyślnie wiadomości z konferencji, a zwłaszcza groźące w pewnym momencie zerwanie jej, wywoływały natychmiastową reakcję w kierunku zniżkowym, natomiast pomyślniejsze depesze powodowały wzrost notowań. W końcu tygodnia wskutek osiągnięcia porozumienia w Lozannie nastąpiła na rynkach światowych dość znacznawyżka.

Giełda nowojorska zapatrzona była z jednej strony na Lozannę, z drugiej na Waszyngton. Mowa kandydacka Roosevelta przyjęta została przez sfery giełdowe przychylnie, ponieważ obiecywała on między innymi przywrócenie siły nabywczej ludności rolniczej oraz zmniejszenie liczby bezrobotnych. Wiadomości, że w Lozannie doszło do porozumienia z Niemcami na platformie układu, przewidywanego zapłacenia przez Rzeszę 3 miliardów marek, wywołały znaczną „hauss”. Kursy pożyczek polskich kształtowały się zwykłowo. W dniu 7 lipca notowano (w nawiasach cyfry z 30 czerwca r. b.): 6 proc. Poż. Dillona 50.75 (45.50), 7 proc. Poż. Stab. 46 (42.50), 6 proc. Poż. Dol. 50 (48), 7 proc. Poż. m. Warszawy 35.50 (32), 7 proc. Poż. Śląska 35.50 (29½). Giełda londyńska miała na ogół usposobienie mocne, szczególnie poszukiwane były papiery państwowe. Na giełdzie paryskiej po chwilowym osłabieniu, nastąpiła wyżka notowań. Giełda amsterdamska wykazywała tendencję niejednorodną przy obrotach umiarkowanych. Na giełdzie wiedeńskiej panował nastrój wyczekujący. Na giełdzie berlińskiej dało się zauważyć duże ożywienie, wywołane znacznymi zakupami publiczności. Kursy ulegały większym fluktuacjom, zależnie od pomyślnych lub mniej korzystnych wiadomości z konferencji w Lozannie i gry spekulacji.

Na warszawskim rynku akcyjnym panował w dalszym ciągu zastój. Zakupy były minimalne, dokonano natomiast kilku większych przymusowych sprzedaży. Natomiast w dziale papierów procentowych dało się zauważyć większe ożywienie przy tendencji zwykłej.

Giełda dewiz wykazała wzmoczone zapotrzebowanie na kabel N.-Jork, który wskutek tego podniósł się z 8.922 przejsłowo do 8.925 i zatrzymał się w końcu na poziomie 8.924. Czeki na N.-Jork zwykływały z 8.917 do 8.92. Dość znaczne wahania wykazywał Londyn, obniżając się ostatecznie o 13 punktów, t. j. do 31.87, natomiast Zurych podniósł się ze 173.80 na 174.15, a Amsterdam z 360.05 na 360.25. Dolarów w okresie sprawozdawczym oficjalnie nie notowano. Na rynku prywatnym płacono za nie 8.89 — 8.89½. Transakcje rublami złotymi zawierano na 4.80 — 4.78 — 4.73½, a czerwonicami na 26 — 25 — 26 centów.

Całe zapotrzebowanie na giełdzie dewiz pokrywał prawie wyłącznie Bank Polski.

7

A. Z. W.

Fala groźnych pożarów

W ciągu kilku ostatnich dni fala pożarów ogarnęła całą Polskę. W nocy z soboty na niedzielę w znanym letnisku karpackim, Worochcie, szalał groźny pożar, który wywołał panikę wśród przebywających tam letników. Pożar wybuchł w sobotę o północy w składach drewna, należących do państwowych tartaków w Worochcie. Ogień strawił doszczętnie składy oraz hale tartaku. Szkody obliczają na przeszło 2 miliony zł. Strażom pożarnym przybyłym ze Stanisławowa udało się po dłuższej walce z żywiołem umiejscowić ogień.

Tężże nocy i w innych dzielnicach Polski szalały groźne pożary.

We wsi Pokrajewo pod Mławą, w majątku Stanisława Goszczyńskiego wybuchł pożar, który podsycany silnym wiatrem przerzucił się na sąsiednie zabudowania. Mimo usilnej akcji ratunkowej, spłonęło 55 budynków.

W Łodzi pożar strawił doszczętnie zakłady przedziałnicze fabryki B-ci Zajbert. Szkody obliczane są na 700.000 złotych.

Również z Gniezna donoszą o wybuchu groźnego pożaru w warsztatach reparacyjnych cukrowni gnieźnieńskiej.

Radio

KONCERT SOLISTÓW

W czwartek, 14 b. m., o g. 17.00 subtelna pianistka warszawska p. Zofia Davidson odegra w studio warszawskim wraz ze skrzypkiem Fliederbaumem sonatę Es-dur Mozarta. Z utworów solowych w wykonaniu artystki usłyszą radiosłuchacze warjacje Haendla, Schumanna trzy fragmenty z Fantasienstücke, Marsz Sindinga, oraz Inter-

mezzo B-mol Brahmsa. Wreszcie p. Fliederbaum wykona utwory Mozarta, Tor Aulin, Debussy, itd.

CZWARTEK

14 lipca

12.45 — Płyty. 13.35 — Płyty. 15.10 — Płyty. 15.35 — Płyty. 16.40 — „Wśród książek”. 17.00 — Koncert solistów: Z. Dawidson (fort.), M. Fliederbaum (skrz.) i L. Urstein (akomp.). 18.20 — Muzyka taneczna. 19.35 — Prasowy Dz. Radiowy. 19.45 — Komunikat Rolniczy. 20.00 — Koncert muzyki francuskiej. 21.20 — Słuchowisko. Audycja w związku ze świętem narodowym francuskim. 22.00 — Muzyka taneczna. 22.40 — Wiad. sportowe. 22.50 — Muzyka taneczna.

Program na dzień dzisiejszy podaliśmy w nr 187 z dn. 8 b. m.

Nekrologia

Wacław Filanowicz, inż.-architekt, lat 46. Pogrzeb odbędzie się dn. 11 b. m. na Powązkach.

Ksładz Anastazy Chabowski, lat 44. Pogrzeb odbędzie się dn. 12 b. m. na Powązkach, po nabożeństwie w kościele św. Karola Boromeusza.

Alfred Rutkowski, lat 80. Pogrzeb odbędzie się dn. 12 b. m. na Powązkach, po nabożeństwie w kościele Zbawiciela.

Wacław Kościakowski, inż.-chemik, lat 56. Pogrzeb odbędzie się dn. 11 b. m. na Powązkach po nabożeństwie w kościele Zbawiciela.

GIEŁDA WARSZAWSKA

NOTOWANIA URZĘDOWE z dn. 11.7 WALUTY

Holandia 360.05. Szwajcaria 173.95. Londyn 31.85 — 31.80. Nowy Jork kabel 8.924. Paryż 35.04. Praga 26.39. Włochy 45.50. Gdańsk 174.15.

W obrotach prywatnych płacono za 1 rubla złotego 4.75¼ zł.

PAPIERY PROCENTOWE

3 proc. Poż. Prem. Bud. 36.75—36.90. 4 proc. Poż. Inw. Ser. 97.50. 4 proc. Poż. Dol. 48—47.90 — 48.10. 8 proc. L. Z. B-ku Roln. 94. 8 proc. L. Z. B-ku G. K. 94. 7 proc. L. Z. B-ku Roln. 83.25. 7 proc. L. Z. B-ku G. K. 83.25. 5 proc. Państw. Poż. Konw. 36 — 36.50. 10 proc. Poż. Kol. 100. 7 proc. Poż. Stab. 48.75 — 49.50—49.25. 5 proc. L. Z. m. Warszawy zł. 47.50—47 — 47.50. 8 proc. Miejskie zł. 58 — 56.75 — 57.50. 8 proc. L. Z. m. Częstochowy 51.50. 8 proc. L. Z. m. Piotrkowa 51.50. 10 proc. L. Z. m. Radomia 54.

AKCJE

Bank Polski 73 — 72.50. Tow. Fabr. Cukru 18.50 — 20.25. Lilpop 12.75. Starachowice 7.25 — 8.50 — 8.25.

Biuletyn meteorologiczny

Według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

Poniedziałek dn. 11 lipca 1932 r. g. 8 r.

Miejsce obserw.	Ciśnienie atmosf. na poz. morza 700 m.	Temperatura			Stan nieba	
		rano	max. wczor.	min. w nocy	opady w mm.	zaciemnienie
Gdynia	62.6	21°	25°	16°	0	pogod.
Poznań	63.0	20°	26°	15°	0	d. pog.
Warsz.	62.8	21°	26°	18°	0	.
Kraków	62.4	21°	26°	13°	0	pogod.
Lwów	61.8	22°	26°	15°	4	d. pog.
Lublin	62.4	23°	27°	13°	0	pogod.
Bydgoszcz	63.2	21°	27°	11°	0	.
Zakopane	51.1	25°	23°	12°	2	.
Wilno	61.4	20°	26°	17°	0	chmur.
Pińsk	61.7	22°	27°	16°	0	d. pog.
Białystok	62.8	20°	27°	16°	0	chmur.

Dziś w Warszawie o godz. 10 ciśnienie 762.7, temp. 23.4, wilgotność w % 71, stan nieba: dość pogodnie.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 12.VII.32 r.: Rankiem opary, w ciągu dnia pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym lub niewielkim. Bardzo ciepło. Słabe wiatry wschodnie.

Składajcie ofiary na budowę gmachu dla Biblioteki Jagiellońskiej

CIECHOCINEK WILLA „KONSTANCJA”

na piaskach, obok parku sosnowego,
blisko łązienek,
oświetlenie elektryczne, kanalizacja,
pościel na żądanie, pokoje słoneczne.
Ceny umiarkowane
Wiadomość na miejscu lub Warszawa, tel. 290-16.

„FROTERKA” M. FILIPIAK

Tel. 696-50

„FROTERKA” niezbędna jest w każdym lokalu publicznym. „FROTERKA” doprowadza do należytego porządku podłogi dębowe znajdujące się w najgorszym stanie. „FROTERKA” utrzymuje w stałej konserwacji biura, kantory, sklepy, oraz skutecznie czyszczenie szyb wystawowych, jakoteż okien w mieszkaniach prywatnych. „FROTERKA” jest niezbędna dla W.P. Przedsiębiorców Budowlanych, gdyż poniskich cenach woskuje podłogi na nowych budowach świeżo położonych wycyklinowanych.

Wielce Sz. Kliencie! uprasza się o łaskawe zwracanie telefoniczne.

OBUWIE JEST DROGIE!

SŁUŻBA I ZŁE POMADY NISZCZĄ SKÓRĘ

KREM AN-BU w tubach

KONSERWUJE OBUWIE NADAJE MU
POŁYSK ELEGANCKI WYGLĄD

Każdy czyszcioć może sam sobie tylko

KREM AN-BU w tubach

bo nie plami rąk

WAŃTUCHY

do wełny i chmielu,

PŁASZCZE NIEMPRZEMAKALNE
oraz brezenty do krycia bryczek

sprzedaje najtaniej

WYTWORNIA

A. MALANOWSKI
Warszawa N. Świat 53

Drobne ogłoszenia

SYPIALNIA

solidna angielska jasny dąb
11 sztuk — bardzo tanio
Aleja Szucha 4 m. 24
godz. 4 — 5

Student

W. S. H. ze sfery
ziemiańskiej, poszu-
kuje kondycji letniej, konwer-
sacja francuska. Jerozolimka
28 m. 1.

Biuro Bobińskiej Sien-
kiewi-
cza 4. Nauczycielka. Nauczyciel.
Cudzoziemki. Wychowaw-
czyni noworodków. Freblan-
ka. Gospodyni wiejska. 4301

2 samochody w bardzo
dobrym
stanie do sprzedania. Minerva
30 H. P. Citroën 6 cyl. Zgłoszenia
listowne do Admin.
„Dnia Polskiego”, Warszawa,
Szpitalna 1 pod Samochód
„Citroën”. 4540

OGŁOSZENIA: Za wiersz milim. szerokości szpalty red. i w tekście 60 gr., reklamy 40 gr., nekrologi do 50 mm. 20 gr., do 150 mm. 40 gr., wyżej 80 gr. Zwykłe (z exp.) 15 gr., tabel. i cyfrowe (z szpalat) 35 gr. Drobne za wyraz 15 gr. Posady i prace (poszukiwane) za wyraz 8 gr. Ogłoszenia fantazyjne i firm zagranicznych o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. **OPLATA POŻYTOWA UISZCZONA RYOZALTEM**

PRENUMERATA: W Warszawie z odnośnikiem do domu oraz na prowincji **miesięcznie zł. 5.** Zagranicą m. e. s. zł. 10. Zmiana adresu 50 gr. **KONTO OZKOWE P. K. O. Nr. 8575**

Wyd.: POL. POWSZ. SP. WYD.

Drukowano w „Drukarni Mazowieckiej”. Szpitalna 1.

Redaktor odpowiedzialny: ST. TELSZEWSKI